

ALGEMENE VOORWAARDEN POSTMASTERS

Algemene voorwaarden van PostMasters met o.a. vestigingen te Amersfoort, Amsterdam, Arnhem, Lelystad, Roermond, Tegelen en Utrecht, verder te noemen opdrachtnemer,

1. ALGEMEEN

- 1.1. Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen en overeenkomsten tot het verrichten van werkzaamheden of diensten ten behoeve van een opdrachtgever.
- 1.2. De werkzaamheden van opdrachtnemer bestaan uit het verrichten van diensten die betrekking hebben op verband houden met het verpakken en verzenden van poststukken en andere zaken in de meest ruime zin des woords.
- 1.3. Aanvullingen of afwijkingen van deze voorwaarden moeten schriftelijk overeengekomen worden; deze aanvullingen en afwijkingen gelden alleen voor de overeenkomst waarbij ze gemaakt zijn.
- 1.4. De rechten en verplichtingen uit overeenkomsten tussen opdrachtnemer en opdrachtgever kunnen door opdrachtgever niet aan derden worden overgedragen, tenzij met schriftelijke toestemming van opdrachtnemer.
- 1.5. Deze voorwaarden gelden ook in de verhouding tussen opdrachtgever en door opdrachtnemer ingeschakelde derden.

2. AANBIEDINGEN

- 2.1. Alle aanbiedingen zijn vrijblijvend en hebben een geldigheidsduur van 30 dagen, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Een aanbieding die een termijn bevat kan door opdrachtnemer desondanks worden herroepen, zelfs na ontvangst van de order c.q. opdracht, mits binnen 5 dagen.
- 2.2. Bij de aanbieding meegezonden documentatiemateriaal is, behoudens andersluidende omschrijving, uitsluitend informatief en bindt opdrachtnemer niet.

3. OVEREENKOMSTEN

- 3.1. Een overeenkomst wordt eerst geacht rechtsgeldig tot stand te zijn gekomen nadat opdrachtnemer de order c.q. opdracht schriftelijk heeft bevestigd dan wel met de uitvoering van de order c.q. opdracht is begonnen.
- 3.2. De inhoud van de overeenkomst wordt bepaald door de offerte en/of opdrachtbevestiging van opdrachtnemer en deze algemene voorwaarden.

4. OPDRACHT

- 4.1. Een opdracht dient tenminste een nadere omschrijving van de werkzaamheden en van de rapportage c.q. het advies te bevatten. Werkzaamheden die buiten de opdracht vallen, zullen als meerwerk in rekening worden gebracht.
- 4.2. Wijzigingen in de oorspronkelijke order c.q. opdracht, van welke aard dan ook, moeten schriftelijk door opdrachtnemer aanvaard worden. De oorspronkelijk overeengekomen termijn van uitvoering komt door de wijziging te vervallen.
- 4.3. Indien wijzigingen in de opdracht een hogere prijs veroorzaken dan voorzien in de aanbieding c.q. opdrachtbevestiging, dan is opdrachtnemer gerechtigd de prijs dienovereenkomstig te verhogen. Veranderingen in de opdracht welke vermindering van de kosten ten gevolge hebben, zullen aanleiding geven tot dienovereenkomstige aanpassing van de overeengekomen prijs.

5. HONORERING/TARIEVEN

- 5.1. Voor aanbiedingen en overeenkomsten waarin een vast honorarium wordt aangeboden of is overeengekomen gelden de leden 2, 5, 6, 7 en 8 van dit artikel. Indien geen vast honorarium wordt overeengekomen, gelden de leden 3 t/m 6 en 8 van dit artikel.
- 5.2. Bij het tot stand komen van de overeenkomst kunnen partijen een vast honorarium overeenkomen. Het vaste honorarium is exclusief BTW en exclusief € 3,95 administratiekosten. (Deze administratiekosten worden niet in rekening gebracht in geval van automatische incasso).
- 5.3. Indien geen vast honorarium wordt overeengekomen, zal het honorarium worden vastgesteld op grond van werkelijk bestede uren. Het honorarium wordt berekend volgens de gebruikelijke uurtarieven van de opdrachtnemer, geldende voor de periode waarin de werkzaamheden worden verricht, tenzij een daarvan afwijkend uurtarief is overeengekomen. Overige diensten en goederen worden berekend volgens de vastgestelde tarieven en prijzen van opdrachtnemer, eventueel onder verrekening van vooraf overeengekomen kortingen.
- 5.4. Eventuele kostenramingen zijn exclusief BTW (tenzij anders vermeld) en exclusief € 3,95 administratiekosten. (Deze administratiekosten worden niet in rekening gebracht in geval van automatische incasso).
- 5.5. Bij opdrachten met een looptijd van meer dan drie maanden zal maandelijks worden gefactureerd.
- 5.6. De gehanteerde tarieven worden periodiek (in beginsel per 1 januari) herzien aan de hand van loon- en prijsontwikkelingen en andere voor tarifiering relevante factoren.
- 5.7. De in de aanbieding opgegeven prijs is gebaseerd op uitvoering binnen normale werktijden. Indien ten gevolge van aan opdrachtnemer niet toe te rekenen oorzaken buiten de normale tijden moet worden gewerkt, dienen de extra kosten door opdrachtgever te worden gedragen, tenzij in de offerte of de opdrachtbevestiging hiermee rekening is gehouden.
- 5.8. Opdrachtnemer behoudt zich het recht voor de prijzen c.q. tarieven eenmaal per halfjaar te verhogen. Elke verhoging wordt een maand tevoren aan opdrachtgever bekendgemaakt. Zolang dat niet is geschied, gelden de laatstelijk bekend gemaakte prijzen c.q. tarieven als overeengekomen.

6. NACALCULATIEBASIS

- 6.1. Indien een opdracht wordt verricht op nacalculatiebasis, brengt opdrachtnemer de tijd die aan de betreffende opdracht is besteed vermenigvuldigd met het overeengekomen tarief in rekening, vermeerderd met alle door opdrachtnemer bij de uitvoering van de opdracht gemaakte onkosten.
- 6.2. De door opdrachtnemer aan de opdracht bestede tijd zal blijken uit de urenregistratie die door medewerkers van opdrachtnemer wordt bijgehouden, waarvan opdrachtgever op zijn verzoek een specificatie zal ontvangen. Voornoemde urenregistratie is voor beide partijen bindend. Opdrachtnemer zal conform deze registratie factureren.
- 6.3. Het in de aanbieding begrote bedrag is niet bindend tussen partijen. Indien het conform artikel 6.1 berekende bedrag voornoemd begroting met 20% of meer dreigt te overschrijden, zal opdrachtnemer opdrachtgever daarvan onverwijld in kennis stellen. Opdrachtgever heeft alsdan het recht de opdracht te wijzigen of te annuleren tegen betaling van de door opdrachtnemer gemaakte (on-) kosten, berekend zoals bepaald in artikel 6.1., mits dit schriftelijk en binnen zeven dagen na ontvangst van de desbetreffende mededeling gebeurt. Doet opdrachtgever zulks niet, dan zal de met inachtneming van artikel 6.1 berekende prijs maximaal 150% van de begroting bedragen.

7. VASTE PRIJS

- 7.1. Indien een vaste prijs is overeengekomen, behoudt opdrachtnemer zich het recht voor onvoorzien (extra-) werkzaamheden te declareren aan opdrachtgever, berekend op basis van nacalculatie ex artikel 6.1, indien deze werkzaamheden noodzakelijk zijn door omstandigheden die in redelijkheid voor rekening komen van opdrachtgever.
- 7.2. De kosten verbonden aan aangetekende-, rembours-, express- en koeriers zendingen alsook bijkomende toeslagen zijn voor rekening van opdrachtgever.

8. FACTURERING/BETALING

- 8.1. Facturering vindt in beginsel maandelijks plaats, mits factuur exclusief BTW een bedrag van € 100,00 niet overstijgt, anders behoudt opdrachtnemer zich het recht voor meerdere malen per maand te factureren
- 8.2. Mogelijke andere factureringstermijnen worden vooraf tussen partijen overeengekomen.
- 8.3. Door opdrachtnemer voorgefinancierde frankeerkosten voor grotere verzendopdrachten/mailings worden direct bij verzending gefactureerd.
- 8.4. Opdrachtgever is verplicht alle facturen zonder korting of verrekening binnen zeven dagen na factuurdatum te betalen, door storting op een door opdrachtnemer aangegeven rekening, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
- 8.5. Indien facturen niet binnen de in artikel 8.1 genoemde termijn worden betaald, is opdrachtgever in verzuim door het enkele verloop van de overeengekomen betalingstermijn, zonder dat daartoe een ingebrekestelling is vereist, ongeacht of de overschrijding daarvan opdrachtgever al dan niet kan worden toegerekend.
- 8.6. Onverminderd de haar verder toekomende rechten, is opdrachtnemer alsdan bevoegd een rente te berekenen over het openstaande bedrag van 1.5% per maand of een gedeelte van een maand met een minimum van € 7,50 exclusief BTW, te berekenen vanaf de betreffende vervaldag.
- 8.8. Alle door opdrachtnemer gemaakte buitengerechtelijke en gerechtelijke kosten in het kader van een geschil met opdrachtgever, zowel eisende als verwerende, zijn voor rekening van opdrachtgever. De buitengerechtelijke incassokosten vast te stellen conform het incassotarief van de Nederlandse Orde van Advocaten, de gerechtelijke incassokosten op het daadwerkelijk door opdrachtnemer ter zake van de procedure betaalde bedrag, ook voor zover dit de geliquideerde proceskosten te boven gaat.
- 8.9. Binnenkomende betalingen strekken tot voldoening van de oudst openstaande posten - rente en kosten daaronder begrepen -, zelfs al verklaart opdrachtgever te dien aanzien anders.
- 8.10. De betalingsverplichting van opdrachtgever wordt niet opgeschort indien en voor zover hij meent op zijn beurt jegens opdrachtnemer aanspraken geldend te kunnen maken, ook niet indien deze aanspraken samenhangen met reclame.
- 8.11. Opdrachtnemer is gerechtigd tussentijds te factureren.

9. ANNULERING

In geval van opzegging door opdrachtgever, welke niet aan opdrachtnemer is toe te rekenen, zijn alle door opdrachtnemer ter zake van de order c.q. opdracht gemaakte kosten evenals de gederfde winst onmiddellijk opeisbaar, met een minimum van 10% van de hoofdsom, alles voor zoveel nodig vermeerderd met eventuele door opdrachtnemer ten gevolge van de annulering geleden schade.

10. UITVOERING VAN DE OPDRACHT

- 10.1. Opdrachtnemer zal de opdracht naar beste inzicht en kunnen uitvoeren.
- 10.2. De in de aanbieding en/of de opdrachtbevestiging genoemde c.q. overeengekomen termijn van uitvoering van de opdracht geldt niet als fatale termijn, ook niet indien deze door opdrachtgever uitdrukkelijk is aanvaard. Bij niet-tijdige uitvoering is opdrachtnemer dan ook eerst na schriftelijke ingebrekestelling in verzuim.
- 10.3. De genoemde c.q. overeengekomen termijn van uitvoering wordt in ieder geval, maar niet uitsluitend, automatisch verlengd met de periode(n) volgende welke:
  - er sprake is van vertraging ten gevolge van enige de uitvoering tijdelijk verhinderende omstandigheid, ongeacht of deze opdrachtnemer kan worden toegerekend;
  - opdrachtgever in één of meer verplichtingen jegens opdrachtnemer, uit welken hoofde dan ook, ongeacht of de redenen daarvoor gegrond zijn of niet, tekort schiet of er

- gegronde vrees bestaat dat hij daarin tekort zal schieten;
- opdrachtgever opdrachtnemer niet in staat stelt de overeenkomst uit te voeren; deze situatie doet zich onder meer voor indien opdrachtgever in gebreke blijft opdrachtnemer de benodigde gegevens, zaken of faciliteiten ter beschikking te stellen (in welk geval opdrachtnemer het recht heeft de extrakosten in rekening te brengen).
- 10.4. Opdrachtnemer is bevoegd de opdracht uit te laten voeren door derde(n), indien zulks geen afbreuk doet aan de overeengekomen kwaliteit.
  - 10.5. De opdracht wordt geacht te zijn uitgevoerd bij aflevering of wanneer opdrachtgever op andere wijze heeft laten weten te kunnen instemmen met de oplevering.
  - 10.6. De opdracht wordt ook geacht te zijn uitgevoerd na verloop van acht dagen na aangetekende verzending door opdrachtnemer van een sommatie aan opdrachtgeverster om de zaken te aanvaarden.

11. RECLAME

- 11.1. Op straffe van verval van zijn recht tot reclameren dient opdrachtgever eventuele reclames ter zake de uitvoering van de opdracht binnen vijf werkdagen na de uitvoering van de betreffende (deel-) opdracht schriftelijk aan opdrachtnemer te melden, onder nauwkeurige omschrijving van de klacht(en). Reclames gemeld na verloop van voornoemde periode worden niet meer geaccepteerd.
- 11.2. Het in behandeling nemen van een reclame schort de betalingsverplichting van opdrachtgever niet op.
- 11.3. Reclame is niet mogelijk, indien:
  - de schade is veroorzaakt door nalatigheid van opdrachtgever;
  - opdrachtgever in strijd heeft gehandeld met uitdrukkelijke instructies en aanwijzingen van opdrachtnemer;
  - opdrachtgever niet aan zijn verplichtingen jegens opdrachtnemer (zowel financieel als anderszins) heeft voldaan.
- 11.4. Indien de inzichten in de branche dan wel de ter zake relevante overheidsvoorschriften zich na contractsluiting wijzigen, kan dat opdrachtnemer niet toegerekend worden en opdrachtgever kan daaraan geen recht ontlenen om te reclameren.
- 11.5. In geval opdrachtgever met inachtneming van het hiervoor in artikel 11.1. bepaalde reclameert en zijn reclame door opdrachtnemer gegrond wordt bevonden, zal opdrachtnemer te hare keuze de opdracht alsnog uitvoeren of een prijsreductie verlenen. De door opdrachtgever hieraan te ontlenen rechten zijn niet vatbaar voor overdracht, noch voor overgang van rechtswege.
- 11.6. Indien buiten de boven omschreven gevallen aan een klacht aandacht wordt geschonken, geschiedt dit geheel onverplicht.

12. NIET-NAKOMING/ OPZEGGING/ ONTBINDING / OPSCHORTING

- 12.1. Opdrachtnemer is bevoegd de overeenkomst met onmiddellijke ingang, zonder rechterlijke tussenkomst, geheel of gedeeltelijk op te zeggen, te ontbinden of de uitvoering op te schorten, zulks onverminderd de haar overigens toekomende rechten (op nakoming en/of schadevergoeding), indien:
  - opdrachtgever in strijd handelt met enige bepaling van de overeenkomst tussen partijen;
  - opdrachtgever overlijdt, surseance van betaling aanvraagt of aangifte tot faillietverklaring doet;
  - faillissement van opdrachtgever wordt aangevraagd;
  - het bedrijf van opdrachtgever wordt stilgelegd of geliquideerd;
  - een onderhands akkoord wordt aangeboden;
  - op enig vermogensbestanddeel van opdrachtgever beslag wordt gelegd;
  - ingevolge de daartoe strekkende bepalingen van de Coördinatiewet Sociale Verzekeringen en/of de Invorderingswet 1990 mededeling van betalingsnood wordt gedaan. In deze gevallen is iedere vordering op opdrachtgever terstond opeisbaar, zonder dat opdrachtnemer tot schadevergoeding gehouden is.
- 12.2. Het in artikel 12.1 van dit artikel bepaalde is van overeenkomstige toepassing indien opdrachtgever, na daartoe schriftelijk te zijn uitgenodigd, niet binnen zeven dagen naar het oordeel van opdrachtnemer passende zekerheid heeft gesteld.

13. RETENTIERECHT

Opdrachtnemer is bevoegd om de nakoming van de verplichting tot afgifte van een zaak van opdrachtgever, die zij in het kader van een opdracht onder zich heeft, op te schorten totdat de vordering van opdrachtnemer met betrekking tot die zaak alsmede de overige vorderingen van de opdrachtnemer volledig zijn betaald inclusief rente en kosten.

14. OVERMACHT

- 14.1. Onder overmacht in de zin van deze algemene voorwaarden wordt verstaan elke omstandigheid buiten de wil en toedoen van opdrachtnemer, al dan niet ten tijde van het aangaan van de overeenkomst voorzienbaar, ten gevolge waarvan de nakoming redelijkerwijs niet van opdrachtnemer kan worden verlangd, zoals oorlog, overheidsmaatregelen, vervoersstoringen van welke aard dan ook, werkstakingen, uitsluiting of gebrek aan personeel, quarantaine, epidemieën, tekortkoming van derden die door opdrachtnemer ten behoeve van de uitvoering van de overeenkomst zijn ingeschakeld, etc.
- 14.2. Overmacht geeft opdrachtnemer het recht hetzij de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te beëindigen, hetzij de uitvoering van haar verplichtingen op te schorten, zonder tot schadevergoeding gehouden te zijn. Ter zake van het reeds uitgevoerde gedeelte van de overeenkomst blijft opdrachtgever tot betaling gehouden.
- 14.3. Indien zich aan de zijde van opdrachtnemer een overmachtsituatie voordoet, zal zij opdrachtgever daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte stellen en hem berichten of nakoming nog mogelijk is en zo ja, binnen welke termijn.
- 14.4. Indien nakoming onmogelijk is, of weliswaar niet blijvend onmogelijk is, maar niet alsnog binnen één maand kan plaatsvinden, zijn beide partijen bevoegd de overeenkomst

te ontbinden door daarvan aan de andere partij schriftelijk mededeling te doen, zonder dat de ene partij tegenover de andere aanspraak heeft op schadevergoeding. Ter zake van het door opdrachtnemer reeds uitgevoerde gedeelte van de overeenkomst blijft opdrachtgever tot betaling gehouden.

15. INTELLECTUELE EIGENDOM

- 15.1. Onverminderd de uit de overeenkomst met opdrachtgever voortvloeiende gebruiksrechten op door opdrachtnemer geïnstalleerde software, systemen en applicaties, behoudt opdrachtnemer zich de rechten en bevoegdheden voor die haar toekomen op grond van de Auteurswet.
- 15.2. Alle door opdrachtnemer verstrekte stukken, zoals rapporten, monitors, checklisten, adviezen, sales guides, ontwerpen, schetsen, software etc., zijn uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door opdrachtgever en mogen niet zonder voorafgaande toestemming van opdrachtnemer worden veelelvoudigd, openbaar gemaakt, of ter kennis van derden worden gebracht.
- 15.3. Opdrachtnemer behoudt tevens het recht de door de uitvoering van de werkzaamheden toegenomen kennis voor andere doeleinden te gebruiken, voor zover hierbij geen vertrouwelijke informatie ter kennis van derden wordt gebracht.

16. GEHEIMHOUDING

- 16.1. Opdrachtgever verbindt zich tot volledige geheimhouding van alles wat hem ter kennis komt (op welke wijze dan ook) met betrekking tot opdrachtnemer en haar producten en diensten in de meest brede zin, derhalve met inbegrip van, maar niet beperkt tot: ideeën, processen, werkwijzen, werkzaamheden, knowhow en intellectuele eigendomsrechten. Deze geheimhoudingsplicht duurt onverminderd voort na beëindiging van de overeenkomst en de relatie tussen partijen.
- 16.2. De geheimhoudingsplicht geldt niet voor informatie en gegevens:
  - die van publieke bekendheid zijn, anders dan door toedoen van een der partijen (direct of indirect);
  - die zijn vrijgegeven ingevolge een wettelijke verplichting of in kracht van gewijsde begane rechterlijke uitspraak;
  - ten aanzien waarvan opdrachtnemer schriftelijk ontslag uit de geheimhoudingsplicht heeft verleend.

17. AANSPRAKELIJKHEID

- 17.1. Opdrachtnemer is, behoudens aansprakelijkheid welke wordt gedekt door de in lid 2 en 3 van dit artikel bedoelde verzekering, vermeerderd met het eigen risico, niet aansprakelijk voor schade ontstaan als gevolg van enige tekortkoming in de nakoming van haar verbintenissen jegens opdrachtgever. Opdrachtnemer is evenmin aansprakelijk voor zover enige tekortkoming het gevolg is van de omstandigheid dat uitvoering van de opdracht door overheidsmaatregelen geheel of ten dele beperkt wordt. Elke andere vordering tot schadevergoeding, uit welken hoofde dan ook, is uitgesloten, tenzij er sprake is van opzet of grove schuld van opdrachtnemer of haar leidinggevende ondergeschikten.
- 17.2. Opdrachtnemer is verplicht zich verzekerd te houden tegen aansprakelijkheid voor alle schade, welke door haar of door anderen die zij in het kader van de uitvoering van de overeenkomst heeft ingeschakeld, aan het gebouw, inventaris, personen of eigendommen van personeel van de opdrachtgever wordt toegebracht, of ten gevolge van onvoorzichtigheid c.q. nalatigheid ontstaat. De maximale aansprakelijkheid bedraagt € 1.250.000,00 per gebeurtenis, tenzij conform lid 3 van dit artikel anders is overeengekomen.
- 17.3. Bij het aangaan van de overeenkomst kan, indien zulks wenselijk wordt geacht, worden overeengekomen dat de aansprakelijkheid van de opdrachtnemer voor schade op een hoger bedrag dan € 1.250.000,00 per gebeurtenis wordt vastgesteld. De meerkosten ter zake zullen, tenzij anders is overeengekomen, in rekening worden gebracht aan de opdrachtgever.
- 17.4. De opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer ter zake van aansprakelijkheid tegenover derden met betrekking tot schade van welke aard ook, ontstaan in verband met de uitvoering van enige opdracht, voor zover deze aansprakelijkheid zou zijn uitgesloten indien opdrachtnemer zich tegenover die derden op de onderhavige voorwaarden zou kunnen beroepen.

18. OVERTREDING/BOETE

Indien opdrachtgever jegens opdrachtnemer toerekenbaar tekort schiet in de nakoming van zijn verplichtingen, met inbegrip van, maar niet beperkt tot die genoemd in artikel 15, verbeurt hij een onmiddellijk opeisbare boete van € 25.000,- per overtreding, alsmede een onmiddellijk opeisbare boete van € 500,- voor iedere dag dat de overtreding voortduurt, onverminderd het recht van opdrachtnemer op volledige schadevergoeding.

19. COMMUNICATIE

Alle aankondigingen en berichten, en in het algemeen alle contacten ter zake de opdracht, in het kader van een tussen partijen gesloten overeenkomst zullen door opdrachtgever worden gedaan aan, respectievelijk dienen te verlopen met de door opdrachtnemer aangewezen contactpersoon.

20. PERSONEELSBEDING

- 20.1. Het is de opdrachtgever niet toegestaan, om tijdens de looptijd van de arbeidsovereenkomst van personeel van opdrachtnemer met de opdrachtnemer, respectievelijk gedurende de duur van de overeenkomst tussen opdrachtgever en opdrachtnemer en gedurende een periode van 6 maanden na beëindiging daarvan, personeel van opdrachtnemer in vaste dienst te nemen, respectievelijk op enigerlei wijze, direct of indirect, en buiten de opdrachtnemer om, in te schakelen voor het verrichten van werkzaamheden. Dit verbod geldt eveneens gedurende een periode van zes maanden na beëindiging van de arbeidsrelatie

tussen opdrachtnemer en het beoogde personeelslid.

- 20.2. Indien zonder instemming van de opdrachtnemer door de opdrachtgever een arbeidsverhouding wordt aangegaan met de in lid 1 van dit artikel bedoelde werknemers, verbeurt de opdrachtgever aan de opdrachtnemer een boete van € 10.000,- per bedoelde arbeidsverhouding per week of gedeelte van een week of gedeelte van een week dat een zodanige arbeidsverhouding geduurd heeft, respectievelijk nog voortduurt.

21. WIJZIGING

- 21.1. Indien tijdens de uitvoering van de overeenkomst blijkt dat voor een behoorlijke uitvoering het noodzakelijk is om de te verrichten werkzaamheden te wijzigen of aan te vullen, zullen partijen tijdig en in overleg de overeenkomst dienovereenkomstig aanpassen.
- 21.2. Indien partijen overeenkomen dat de overeenkomst wordt gewijzigd of aangevuld, kan het tijdstip van voltooiing van de uitvoering daardoor worden beïnvloed. Opdrachtnemer zal de opdrachtgever zo spoedig mogelijk hiervan op de hoogte stellen.
- 21.3. Indien de wijziging of aanvulling op de overeenkomst financiële en/of kwalitatieve consequenties heeft, zal opdrachtnemer de opdrachtgever hierover tevoren inlichten.
- 21.4. Indien een vast honorarium is overeengekomen zal opdrachtnemer daarbij aangeven in hoeverre de wijziging of aanvulling van de overeenkomst een overschrijding van dit honorarium tot gevolg heeft.
- 21.5. In afwijking van lid 3 zal opdrachtnemer geen meerkosten in rekening kunnen brengen indien de wijziging of aanvulling het gevolg is van omstandigheden die aan haar kunnen worden toegerekend.

22. PARTIËLE NIETIGHEID

Indien één of meer bepalingen uit deze overeenkomst met opdrachtgever niet of niet geheel rechtsgeldig zijn, blijven de overige bepalingen volledig in stand. In plaats van de ongedelde bepalingen geldt een passende regeling, die de bedoeling van partijen en het door hen nagestreefde economische resultaat op juridisch effectieve wijze zo dicht mogelijk benadert.

23. PLAATS VAN NAKOMING, TOEPASSELIJK RECHT, CONFLICTOPLOSSING

- 23.1. De vestigingsplaats van opdrachtnemer is de plaats waar opdrachtgever aan zijn verplichtingen jegens opdrachtnemer moet voldoen.
- 23.2. Op alle aanbiedingen en overeenkomsten van opdrachtnemer is uitsluitend het Nederlands recht van toepassing.
- 23.3. Wanneer een geschil, verband houdende met (een tekortkoming in) de uitvoering van deze overeenkomst niet door middel van overleg tussen partijen kan worden geregeld, zullen partijen, alvorens zich tot de bevoegde rechter te wenden, zich inspannen het geschil op te lossen door middel van mediation conform het Reglement van de Stichting Nederlands Mediation Instituut, zoals dat drie maanden vóór het aangaan van deze overeenkomst luidde. Deze bepaling laat het recht van partijen om in spoedeisende gevallen bewarende maatregelen te nemen, onverlet.
- 23.4. Indien het onmogelijk gebleken is een geschil als bedoeld in bovenvermeld artikel op te lossen met behulp van mediation, zal het geschil worden beslecht door de bevoegde rechter te Arnhem.
- 23.5. De opdrachtnemer zal in geval van een niet tijdig betwiste factuur tevens gerechtigd zijn zich rechtstreeks tot de bevoegde rechter te Arnhem te wenden, zonder eerst mediation te beproeven.

24. WIJZIGING ALGEMENE VOORWAARDEN

Indien opdrachtnemer zulks wenselijk en/of noodzakelijk acht, is zij bevoegd deze algemene voorwaarden te wijzigen. De wijziging gaat in op het moment dat opdrachtgever daarvan in kennis is gesteld.